

Извештај о раду Српског социолошког друштва 2013/2014.

Поштоване колегинице и колеге социолози,

Српско социолошко друштво је и у протеклих годину дана добро радило, настављајући започете активности из претходног раздобља (види: Извештај о раду ССД 2012/2013) и отпочињући више нових.

Конференције и зборници радова

Српско социолошко друштво и Завод за проучавање културног развоја из Београда организовали су 25. маја 2013. године научну конференцију „Култура у транзицији: случај Србије“ у просторијама ове угледне културне установе. Радови учесника ове конференције објављени су у виду темата „Култура у транзицији“ у броју 140 часописа „Култура“, приређивач Слободан Антонић.

Српско социолошко друштво, Институт за упоредно право (Београд) и Филозофски факултет Универзитета у Приштини (Косовска Митровица), организовали су 14. и 15. септембра 2013. у Косовској Митровици међународни научни скуп „Глобализација и десуверенизација“, на коме је представљено 65 радова из земље и иностранства (Русије, Шпаније, Либије, Бугарске, Македоније, Украјине, Румуније, Републике Српске). Крајем децембра 2013. године објављен је међународни тематски зборник истоименог назива.

Фебруара месеца 2014. изашла је из штампе обимна научна монографија *Мирко М. Косић: личност и дело*, коју је приредио Јовица Тркуља (издавачи: Правни факултет Универзитета у Београду, Српско социолошко друштво и Народна библиотека „Јован Поповић“ из Кикинде; Београд и Кикинда, 2013, стр. 522). Рецензенти: академик Данило Бастић и др Слободан Вуковић.

Трибине и дебате

Српско социолошко друштво и у протеклом раздобљу наставило је са праксом организовања стручних трибина и дебата.

Социолошки клуб, традиционално место за дебатне састанке ССД, организовао је разговоре на следеће теме:

9. маја 2013: промоција књиге проф. др Вере Вратуше *„Транзиција – одакле и куда?“* (2012). Уводничари су били Загорка Голубовић, Младен Козомара, Дубравка Стајић и Владимир Марковић.

6. јун 2013: промоција књиге проф. др Петреа Георгиевског *„Социологијата како критика на општествената, образовната и културната промена“* (2012), о књизи говорили: Марија Богдановић, Зоран Видојевић, Божо Милошевић и Златко Жоглев (ректор Универзитета у Битољу), као и сам аутор.

9. октобра 2013: *„Друштвена студија америчког гангстерског филма“*, уводничари: Драгана Стојановић и Љубомир Маширевић.

6. новембра 2013: *„Организација рада у глобалној транзицији“*, уводничари: Миодраг Ранковић, Слободан Вукичевић, Радош Радивојевић и Дејан Мاستиловић.

4. децембра 2013: *„Постмодерне популационе студије: демографија као интерсекција“*, уводничари: Биљана Радивојевић, Рада Дрезгић и Мирјана Божић.

26. фебруара 2014: *„Rethinking Transnational Men: Beyond, Between and Within Nations“*, уводничари: Драгица Вујадиновић, Дубравка Ђурић, Исидора Јарић и Марина Благојевић.

23. март 2014: *„Насиље као одговор: социјалне и психолошке импликације кризе“*, уводничари: Милош Немањић и Оливера Павићевић.

23. март 2014: промоција књиге Срђана Шљукића и Марице Шљукић *„Земља и људи: сељаштво и друштвена структура“* (2013), о књизи говорили: Милован Митровић, Ђура Стевановић, Душан Мојић и аутори.

1. мај 2014: разговор о књизи Дарка Сувина (професор емеритус Универзитета Мекгил, Канада) *Само једном се љуби: радиографија СФР Југославије* (превела с енглеског Марија Мрчела, Роза Луксембург Штифтунг, Београд 2014, стр. 408), о књизи говорили: Младен Лазић, Алпар Лошонц и Крунослав Стојаковић.

Упознајмо социологију кроз дебату

Захваљујући финансијској подршци Центра за промоцију науке од 150.000 динара, ССД је организовало серију дебатних трибина на социолошке теме које се тичу живота и проблема младих у савременом српском друштву, а под заједничким насловом „Упознајмо социологију кроз дебату“. Организовано је 18 трибина, у 13 градова Србије, на којима је учествовало 14 универзитетских наставника из четири универзитетска центра, стотинак средњошколских професора и преко хиљаду ученика гимназија и средњих школа.

Ово је била веома успешна промотивно-образовна акција, која је наишла на снажан одјек код средњошколских професора, директора школа, а нарочито код ученика завршних разреда средњих школа, те је несумњиво допринела подизању занимања за социологију код омладинске популације.

Секције и такмичења

У протеклом раздобљу, активно су деловале *Секција наставника социологије* и *Секција за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета*, а обновљен је рад *Секције за истраживање социјалних покрета*. У вези организације такмичења из социологије за школску 2013/14. годину Секција наставника социологије предложила је више тема, од којих је Одбор за организацију такмичења одабрао као тему: *Млади и поткултурни стилови*. Одбор је донео правила такмичења и расписао конкурс, а преко Секције је извршено обавештавање великог броја наставника о такмичењу. Овогодишње такмичење ушло је и у *Календар такмичења и смотри ученика за школску 2013/14. годину*, Министарства просвете, као државно (републичко) такмичење.

Захваљујући добром обавештавању, за овогодишње такмичење пријавило се 234 заинтересованих средњошколаца из великог броја места у Србији, увелико надмашујући интересовање из претходне две године. Радове је послало њих 154, што је велико охрабрење за организаторе, као и добра вест за нашу струку. Регионална финала организована су веома успешно 15. марта, а државно финале 29. марта на Филозофском факултету у Нишу.

Прво место освојила је Татјана Вујовић (Гимназија „Михајло Пупин“, Ковачица, ментор: Зорица Перовић), са радом: „Хакери као господари виртуелног простора“. Друго место припало је Тањи Ђулафић (Гимназија „Михајло Пупин“, Ковачица, ментор: Зорица Перовић) са радом: „Заједно смо најјачи“, о жаргонизмима и вулгаризмима у песмама навијача Партизана и Црвене Звезде. На трећем месту нашла се Ани Лековић (Прва београдска гимназија, ментор: Снежана Кузмановић) са радом: „Хипици: јуче, данас, сутра“.

Сви учесници, као и њихови професори, награђени су књигама, које су обезбедиле социолошке катедре свих универзитетских центара, а победница Татјана Вујовић је, у складу са правилима Министарства, ослобођена полагања пријемног из социологије на факултетима у Србији.

Секција за феминистичка истраживања и критичке студије маскулинитета одржала је серију радионица:

11.04.2013. - „Жене зависнице и мушкарци зависници од алкохола: смањење разлика=смањење стигме“, уводно излагање др Слађана Драгишић Лабаш, социолошкиња, Филозофски факултет Универзитета у Београду..
09.05.2013. - „Графити мржње и феминистичка акција“, уводно излагање др Зорица Мршевић, правница, Институт друштвених наука, Београд.

13.06.2013. - „Род и правна регулатива“, уводно излагање др Драгица Вујадиновић, филозофкиња, Правни факултет Универзитета у Београду.

12.09.2013. - „Зависност од алкохола, родне разлике и стигматизација“, уводно излагање др Сладјана Драгишић Лабаш, социолошкиња, Филозофски факултет Универзитета у Београду.

10.10.2013. - „Жене и рат“, уводно излагање др Нада Секулић, антрополошкиња, Филозофски факултет Универзитета у Београду..

14.11.2013. - „Мушкост у кризи: Социјални песимизам и естетика насиља у српском филму од 1990-их до данас“, уводно излагање др Ивана Кроња, филмолог, Висока школа ликовних и примењених уметности струковних студија у Београду.

12.12.2013. - „Родни режими на полупериферији: праксе, дискурси и јавне политике“, уводно излагање др Марина Благојевић Хугхсон, социолошкиња, Институт за социолошка и криминолошка истраживања, Београд.

13.03.2014. - „Зашто нам треба свеобухватни закон о правима детета?“, уводно излагање Тамара Лукшић Орландић, експерткиња у области права детета и доскорашња заменица Заштитника грађана за права детета.

10.4. 2014. - „Српска православна црква и однос према абортусу“, уводно излагање др Рада Дрезгић.

На иницијативу колегиња Дубравке Стајић из ИПС-а и Наде Новаковић из Института друштвених наука из Београда, средином децембра 2013. године обновила је деловање Секција за истраживање социјалних покрета и одржала три трибине:

3. фебруар 2014: „Не постоји више грађанин, постоји само потрошач“, уводничар: Драган Марковић.

3. марта 2014: „Приватизација у Србији 1989-2012“, уводничар: Марија Обрадовић, научни сарадник Института за новију историју Србије.

7. април 2014: „Промене у руском друштву“, уводничар: Јелица Курјак.

5. маја 2014: „Криза, штрајкови и протести грађана“, уводничар: Нада Новаков.

Награда за најбољу књигу

Српско социолошко друштво је другу годину заредом организовало доделу награде ССД „Војин Милић“ за најбољу књигу домаћег аутора из области социологије објављену у претходној календарској години.

Од издавача је обезбеђено укупно 39 наслова са социолошком тематиком (по три примерка од сваке књиге, за чланове Жирија у саставу: др Милош Немањић, проф. др Драгољуб Б. Ђорђевић и проф. др Радош Радивојевић). На састанку одржаном 16. јануара 2014. извршен је шири избор од 9 књига, које конкуришу за награду, а затим и ужи избор од три књиге, на састанку 18. фебруара 2014.

Коначну одлуку о награди, Жири је донео 17. априла 2014, одабравши књигу Иване Спасић *Култура на делу: друштвена трансформација Србије из бурдијеовске перспективе* (Београд: Фабрика књига, 2013). Награда је уручена на свечаном делу наше Скупштине, када је добитнику уручен и *лаптоп*, поклон спонзора награде, *Информатике*.

Награда за животно дело

Председништво ССД је, у складу са *Правилником о награди* Српског социолошког друштва за животно дело „Радомир Лукић“, позвало секције, огранке и колективне чланове ССД, као и одељења (одсеке, департмане) за социологију на факултетима и центре за социологију на институтима да до 31. децембра 2013. поднесу предлоге за доделу награде „Радомир Лукић“ за животно дело.

У предвиђеном року на адресу Српског социолошког друштва стигао је само један предлог. Одељење за социологију Филозофског факултета у Београду образложило је у писаном облику предлог да први добитник новоустановљене награде за животно дело „Радомир Лукић“ буде проф. др Загорка Голубовић.

Петочлани жири, изабран на Скупштини ССД, у саставу: Милован Митровић, Драган Коковић, Смиљка Томановић, Драгана Захаријевска и Јован Базић, размотрио је пристигли предлог и донео одлуку о додели награде за животно дело „Радомир Лукић“ проф. др Загорки Голубовић. Награда је уручена на свечаном делу наше Скупштине.

Редизајнирање и унапређење сајта ССД и сајта Социолошког прегледа

На сајту је, од прошлогодишњег извештаја Скупштине, објављено 98 вести о раду ССД, публикованим социолошким књигама, социолошким конференцијама и другим активностима социолога у Србији. Вести су биле праћене фотографијама, сликама насловних страница књига, линковима и илустрацијама.

Наш сајт је такође даље унапређен многобројним допунама у сталним рубрикама, додате су нове фотографије, мноштво линкова и изворних социолошких текстова – чланака и књига (у ПДФ формату).

Урађен је нови дизајн сајта *Социолошког прегледа*, на коме је додато више нових рубрика, са веома богатим социолошким садржајем.

Међународни пројекти

На иницијативу младих дипломираних социолога са Филозофског факултета у Београду, Данијеле Цветковић и Милоша Ђерића, ССД је стало иза пројекта „Социологија ON-LINE (Интернет портал за социологију намењен средњошколцима и њиховим професорима)“, којим се конкурисало код Democracy Commission Small Grants (US Embassy).

На иницијативу Удружења социолога из Бања Луке, ССД се прикључило припремним радњама за конкурисање код Европског програма ХОРИЗОН са пројектом „Политика непријатељства: Истраживање политике идентитета ЕУ на Западном Балкану“.

ЗАДАЦИ

СРПСКОГ СОЦИОЛОШКОГ ДРУШТВА 2014/2015.

Српско социолошко друштво у наредном периоду има задатак да доврши неколико започетих акција, те да настави рад у више стандардних области свог деловања.

Научне конференције

Српско социолошко друштво планира да 22. септембра 2014. године на Филозофском факултету у Нишу организује међународну научну конференцију *Интернет и друштво*. Коорганизатори су Институт за упоредно право из Београда и Филозофски факултет из Ниша. Формиран је међународни Програмски одбор, састављен од научника из Босне и Херцеговине, Словеније, Бугарске, Хрватске и Русије, као и од представника три установе-организатора из Србије. ССД је као носилац конкурисао код Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС за потребна средства.

Трибине и дебате

Српско социолошко друштво наставиће са организацијом трибина и дебата.

У *Социолошком клубу* до краја летњег семестра школске 2013/2014. одржаће се разговор о књизи „Свјетски антибарбарус: о узроцима пропасти бившег и надоласка новог социјализма“, аутора Вјерана Катунарића.

планирани су следећи разговори:

Šто се termina i sadržaja rada Sociološkog kluba tiče, u maju mesecu (29.5.2014) održaće se razgovor o knjizi

Svjetski antibarbarus: o uzrocima propasti bivšeg i nadolaska novog socijalizma, autora Vjerana Katunarića.

Поред аутора о књизи ће говорити: проф др. Драган Лаловић (Факултет политичких знаности Свеучилишта у Загребу), проф др. Петре Георгиевски (Филозофски факултет, Универзитет Ћирило и Методије, Скопље), проф др. Слободан Антонић (Филозофски факултет Универзитета у Београду) и др Зоран Видојевић (Институт друштвених наука, Универзитета у Београду).

Секције и такмичења

Секције ССД које су активне наставиће са радом. *Секција наставника социологије* има важну улогу у организацији такмичења из социологије за ученике средњих школа, а наставиће и рад на побољшању положаја социолога у просвети. *Секција за феминистичка истраживања и критичке студије* и *Секција за истраживање социјалних покрета* планирају да настави одржавање радионица, трибина и других форми окупљања. Очекује се и формирање нових секција.

Дигитализација Социолошког прегледа 1938-2000.

Скениране раније бројева часописа *Социолошки преглед* требало би поставити на сајт часописа и приступити раздвајању свих чланака скенираних бројева часописа у посебне фајлове, као и креирање дигиталне базе података за чланке (укупно око 1.500) у којој би се, поред дигиталног документа и метаподатака који га описују, као линк до записа у COBISS бази.

Награде за најбољу књигу и за животно дело

И у 2014. активно ће радити жирији за доделе награда ССД „Војин Милић“ за најбољу књигу из области социологије и „Радомир Лукић“ за животно дело из области социологије.

Међународна сарадња

ССД ће настојати да обезбеди средства, пре свега преко Министарства просвете и науке, за плаћање чланарине у Европском социолошком удружењу (ESA) и у Међународном социолошком удружењу (ISA).

Редовне и друге активности

Српско социолошко друштво ће наставити са издавањем и унапређењем часописа *Социолошки преглед*, као и са одржавањем и унапређењем сајта ССД.

Потреба за прикупљањем додатних средстава за рад ССД реактуелизује избор особе за шефа Канцеларије ССД за сарадњу са медијима и друштвено одговорним компанијама. Место је остало упражњено након разрешења Зорице Вулетић.

У 2014. очекују се и коначне верзије текстова *Моралног кодекса социолога* и *Националног оквира квалификација за област социологије*, те приступање њиховом разматрању и усвајању на следећој седници Скупштине.

У Нишу, 26. априла 2014.

Председник ССД
доц. др Драган Тодоровић